

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ww. ustawy minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, standard podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz kwalifikacje osób zatrudnionych w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, uwzględniając konieczność dostosowania zakresu pomocy do sytuacji oraz potrzeb osób doznających przemocy domowej, a także efektywność usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

Obecnie powyżej wskazane kwestie reguluje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. poz. 259), które na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. poz. 535) traci moc z dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia.

Konieczność opracowania projektowanego rozporządzenia wynika również z potrzeby dostosowania przepisów rozporządzenia do nowego brzmienia przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej zmienionej ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw.

W przepisach zmienionej ustawy, dokonano rozdzielenia upoważnienia ustawowego, bowiem uznano, że zarówno sposób funkcjonowania specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, jak i sposób realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, powinien być regulowany odrębnymi aktami wykonawczymi.

Ponadto, w związku ze zmianami ustawowymi, w projektowanym rozporządzeniu należy zastosować prawidłowe nazewnictwo i dostosować je do aktualnie obowiązujących przepisów prawa.

Poza powyższymi zmianami, w projektowanym akcie wykonawczym, w porównaniu do obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne doprecyzowano przepisy dotyczące zakresu potrzeb bytowych osób przebywających w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej i rozszerzono je, o możliwość alternatywnego rozwiązania do ogólnodostępnej kuchni tj. posiadania aneksu kuchennego z miejscami do przygotowywania posiłków. W przepisie tym określono też liczbę miejsc do przygotowywania posiłków, przypadającą na liczbę osób przebywającą w ośrodku, a także niezbędne wyposażenie. Wprowadzenie tego przepisu wynika przede wszystkim ze zgłaszanych przez dyrektorów, postulatów dotyczących wprowadzenia regulacji dostosowanej do potrzeb, możliwości lokalowych i organizacyjnych funkcjonujących jednostek. Możliwość posiadania i korzystania przez mieszkańców z aneksów kuchennych, ma na celu bardziej podmiotowe podejście i stworzenie w placówce warunków zbliżonych do warunków domowych.

W projektowanym rozporządzeniu wprowadzono ponadto dwie dodatkowe regulacje, które obligują ośrodek do posiadania pomieszczenia do przechowywania wózków dziecięcych o ile pozwalają na to możliwości lokalowe. W projektowanym rozporządzeniu wprowadzone również przepis, z którego wynika konieczność zorganizowania w placówce pomieszczenia do pracy indywidualnej z osobami doznającymi przemocy domowej. Jest to regulacja oczekiwana przez dyrektorów i pracowników placówek, a przede wszystkim przez osoby w nich przebywające. Zdarzenia traumatyczne, jakich doznawały osoby uwikłane w przemoc wymagają stworzenia warunków do rozmów indywidualnych, udzielenia profesjonalnej pomocy i wsparcia.

Zaproponowane zmiany, zwłaszcza w zakresie potrzeb bytowych, nie będą rodzić trudności o charakterze organizacyjnym, ponieważ są one opracowane w alternatywny sposób (kuchnia lub aneks kuchenny) i w zależności od możliwości lokalowych będą mogły być zastosowane. Ponadto wprowadzenie przepisu dotyczącego pomieszczenia do rozmów

indywidualnych również będzie mogło być wdrożone przy wykorzystaniu obecnych możliwości lokalowych funkcjonujących od 2006 r. placówek. Należy zatem uznać, że specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej są przygotowane do wdrożenia standardów określonych w przedmiotowym projekcie rozporządzenia.

W projektowanym rozporządzeniu wprowadzono ponadto dwie dodatkowe regulacje, które obligują ośrodek do posiadania pomieszczenia do przechowywania wózków dziecięcych o ile pozwalają na to możliwości lokalowe oraz pomieszczenia do pracy indywidualnej z osobami doznającymi przemocy domowej.

Biorąc jednak pod uwagę sytuacje, które będą wymagały dostosowania do zmodyfikowanych standardów, w projektowanej regulacji wprowadzono w tym zakresie przepis przejściowy, zgodnie z którym istniejące w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, które nie spełniają powyższych standardów, będą obowiązane do ich osiągnięcia w terminie 24 miesiące od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

W projektowanym rozporządzeniu dokonano również zmian uszczegóławiających działania o charakterze terapeutycznym – wspomagającym, poprzez wprowadzenie przepisów w zakresie realizacji indywidualnego planu wsparcia.

W projektowanym rozporządzeniu, utrzymano dotychczasowy skład kadry specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, określony w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. poz. 259). Wymagania kwalifikacyjne w tym zakresie zostały dostosowane do obecnie obowiązujących przepisów oświatowych, rozszerzając jednocześnie wymagania dla psychologów i pedagogów o jednolite studia magisterskie, co da możliwość większego zainteresowania absolwentów zatrudnieniem w placówkach. W przypadku pedagogów, z uwagi na różnorodność kierunków studiów oraz specjalizacji nadawanych przez wyższe uczelnie, dokonano modyfikacji przepisu nie wskazując wprost konkretnych specjalizacji, a jedynie określając konieczność ukończenia studiów na kierunku związanym z kształceniem w zakresie pedagogiki. Zmiana ta

wynika również ze zgłaszanych postulatów, zwłaszcza przez dyrektorów jednostek, a także przez inspektorów wojewódzkich, którzy podczas wykonywania czynności nadzorczych i kontrolnych spotykają się z trudnościami interpretacyjnymi w omawianym zakresie.

Ponadto, dokonano zmian o charakterze porządkującym, biorąc pod uwagę kilkunastoletnie doświadczenie funkcjonowania specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projektowana regulacja nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej. Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projektowana regulacja nie stwarza zagrożeń korupcyjnych.